

Průřezová témata – Matematika 1. – 5. ročník

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – rozvíjení pozornosti a soustředění při získávání poznatků z nového učiva a při jeho procvičování, rozvíjení smyslového vnímání, rozvoj dovednosti zapamatování (Geometrie – hmat a zrak: geometrické tvary a tělesa, Aritmetika – dovednost zapamatování, pozornost a soustředění: obor pamětného i písemného sčítání, odčítání, násobení a dělení, číselné řady, řešení problémů - slovní úlohy

Sebepoznání a sebepojetí – rozvíjení vztahu ke vzdělání, pozitivní přístup k získávání znalostí

Seberegulace a sebeorganizace – u všech typů příkladů využití sebekontroly pomocí zkoušky, u slovních úloh zkontrolování si postupu řešení a nepodléhání panice (sebeovládání) při špatném vyřešení úlohy, při delší časové práci se naučit si rozdělit čas, naučit se nést důsledky svého uvažování, nenechat se zmást

Psychohygienu – rozvíjení schopnosti nepodléhat stresům z neúspěchu, ale snažit se jim předcházet, vyhledání pomoci při řešení potíží (práce s pomocnými kartami a tabulkami: vzorce, tabulka násobků apod.), relaxační hry

Kreativita – rozvíjení schopnosti uplatnit své nápady při řešení slovních úloh, tvoření vlastních slovních úloh, zajímavých příkladů, hlavolamů

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se v třídním kolektivu, při práci dvojic a skupin

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy v kolektivu, cvičení tolerance a pochopení pro slabší spolužáky, při práci skupin a dvojic: rozvíjení schopnosti pracovat s různými žáky, respektování práce druhých, vzájemná pomoc při řešení úloh

Komunikace – rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními žáky a s učitelem při řešení matematických cvičení

Kooperace a kompetice – rozvíjení schopnosti pracovat ve skupině: koordinace práce, společné řešení problému, respektovat vedoucího skupiny, hodnocení spolupráce; při soutěžích se učit etické zvládnutí situací – nepodvádět, zvládat neúspěch, nepovyšovat se

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zvládnutí úkolů vyplývajících z učiva, cvičení dovednosti řešit vzniklé problémy – různá řešení, pomoc druhých; dokázat v učivu navázat na učivo již osvojené, umět si stát za svým rozhodnutím

Hodnoty, postoje, praktická etika – při práci si uvědomovat svoji zodpovědnost, hlavně při práci skupin; spoléhat se na sebe i na ostatní, spravedlivé hodnocení práce svoji i druhých, cvičení pozitivních vztahů ke spolužákům – ohleduplnost, tolerantnost, pomoc

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

Občanská společnost a škola – cvičení sdělit otevřeně svůj názor při řešení úloh, sdělovat svůj názor, respektovat názor (nápad) někoho jiného, aktivní zapojení do řešení daných úkolů

Občan, občanská společnost a stát – odpovědný přístup k přípravě na hodinu (práva a povinnosti)

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – využití prvků demokracie i v hodinách matematiky – řád, norma, spravedlivé hodnocení

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá – využití vlastních zkušeností, poznatků získaných při prvouce (Aritmetika – práce s velkými čísly: porovnávání čísel označujících rozlohu světadílů a oceánů, využití tabulek a grafů; Geometrie – úsečky označující délku říčních toků a jejich porovnávání, práce s grafy a tabulkami, převody délkových jednotek)

Objevujeme Evropu a svět – tvoření a řešení slovních úloh, tabulek a grafů, zajímavých cvičení s tematikou Evropy (práce s čísly označujícími rozlohu, počet obyvatel evropských států, práce s čísly označujícími nadmořské výšky hor, délky řek, plochy oceánů a moří, příklady s čísly vyjadřujícími vzdálenosti různých měst, využití tabulek a grafů)

Jsme Evropané – znalost cizích měn, zejména euro (event. zařadit příklady na převody měn, zejména euro)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference – respektování spolužáků jiných etnik (ve všech hodinách)

Lidské vztahy – rozvíjení schopnosti spolupráce s ostatními v třídním kolektivu, na společné práci se podílí všichni bez rozdílu pohlaví, barvy pleti a příslušnosti k národu, tolerance všech žáků, uplatňování principu slušného chování

Etnický původ

Multikulturalita – vzájemné obohacování se ve třídě – naslouchání druhým

Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Základní podmínky života – voda – využití při slovních úlohách o spotřebě vody v domácnosti, spojitost s ochranou vody a jejím šetření, v geometrii převod jednotek objemu; energie – elektrická energie a její hodnota, šetření el. energie (slovní úlohy o domácnosti, práce s grafy a tabulkami)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady – druhotné suroviny: slovní úlohy související se sběrem papíru, množství nasbíraných kg ve třídě, škole, městě, porovnávání nasbíraného množství – tabulky, grafy, diagramy, v geometrii převody jednotek hmotnosti

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
stavba mediálních sdělení
vnímání autora mediálních sdělení
fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení
práce v realizačním týmu